

Fylkeslaga i NSG

Saksbehandler: Kari Anne K. Wilberg
Telefon: 990 14 262
E-post: kaw@nsg.no
Vår referanse: 12/0223/06_KAKW
Deres referanse:

Ås, 23.2.2012

Høring om endringer i rovviltforskriften

Miljøverndepartementet sendte den 3. januar 2012 ut en høring på endringer i rovviltforskriften. Styret i Norsk Sau og Geit bestemte i styremøte 10. februar å sende høringen til fylkeslaga. Styret åpnet også for at man i den endelige høringsuttalelsen kan gå sammen med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag om en felles høringsuttalelse til Miljøverndepartementet, forutsatt at det er enighet mellom organisasjonene om uttalelsen.

Vi ber om en uttalelse fra fylkeslagene på høringen om endringene i rovviltforskriften innen **fredag 9. mars 2012**, høringsuttalelsen fra fylkeslaga sendes til kaw@nsg.no. Vi ønsker kun en uttalelse fra fylkeslaga vedrørende hvilke rovviltregioner som skal få kutt i sitt bestandsmål på bjørn.

Vedlegg:

- Miljøverndepartementets høring om endringer i rovviltforskriften

Med hilsen

Kari Anne Kaxrud Wilberg
beite- og utmarksrådgiver

Bestandsmål for bjørn i de ulike regionene

Stortinget vedtok 17. Juni 2011 et nytt rovviltforlik (Dokument 8:163 S (2010-2011)). Forliket innebærer blant annet at bestandsmålet for bjørn skal reduseres fra 15 til 13 årlige ynglinger. Forliket legger ingen føringer for hvor bestandsmålet for bjørn skal reduseres.

”3.1 Bestandsmålet for bjørn settes til 13 årlige ynglinger. Det skal tilstrebes et jevnere forhold mellom binner og hannbjørn enn i dag, jf.pkt 2.2.17 og 2.2.18, og det settes et tak på antall hannbjørn slik at dette ikke skal overstige 1,5 ganger antallet binner. Dog ikke slik at uttak av hannbjørn tas innenfor binneområdene. Antallbinner settes til 6,5 per yngling”.

Landet er delt inn i 8 rovviltregioner, rovviltforskriften fordeler bestandsmålet for hver av de fire store rovdyrartene i rovviltregionene. Rovviltregion 5 (Hedmark), 6 (Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal), 7 (Nordland) og 8 (Troms og Finnmark), skal ha ynglinger av bjørn.

Bestandsmål, antall dokumenterte binner og ynglinger				
Rovviltregion	Mål om antall årlige ynglinger fra 2004	Antall dokumenterte binner i 2010	Antall estimerte ynglinger i 2010	Antall ynglinger beregnet etter faktor 6,5
Region 8:Finnmark og Troms	6	28	2,4	4,3
Region 7:Nordland	2	1	0,1	0,15
Region 6 Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal	4	14	2,3	2,15
Region: 5 Hedmark	3	10	1,3	1,54
Sum	15	53	6,2	8,14

For å vurdere hvor reduksjonen i bestandsmålet for bjørn bør tas ber vi dere se nærmere på følgende tre kriteriet; samlet rovdyrbelastning, størst reduksjon av skader og konflikt samt tidsbruken før bestandsmålet kan nås.

Samlet rovdyrbelastning

Rovvilforskriften angir følgende fordeling av bestandsmål for de fire store rovdyrartene:

- Region 8: 10 ynglinger av gaupe – (hvorav 4 i Finnmark), 10 ynglinger av jerv – (hvorav 3 i Finnmark), 6 ynglinger av bjørn – (hvorav 2 ynglinger i Passvik, 2 ynglinger i Anarjohka og 2 ynglinger i indre Troms).
- Region 7: 10 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og 2 ynglinger av bjørn.
- Region 6: 12 ynglinger av gaupe, 10 ynglinger av jerv og 4 ynglinger av bjørn.
- Region 5: 10 ynglinger av gaupe, 5 ynglinger av jerv og 3 ynglinger av bjørn, 3 ynglinger av ulv innenfor ulvesonen.

Den samlede rovdyrbelastningen kan vurderes ut fra antall rovdyr hver region skal ha, areal, antall beitedyr og befolkning. Det er vanskelig å gjøre en nøyaktig og objektiv fordeling ut i fra dette, men det synes klart at region 5, som har bestandsmål for ulv i tillegg til bjørn, jerv og gaupe, har den største samlede rovdyrbelastningen.

Konflikter og skader

Tabellen nedenfor viser hvilke regioner og fylker som har mest sau og hvilke som har størst tap av sau til bjørn i og utenfor bjørnesonene:

Konflikter og skader forårsaket av bjørn			
Rovviltregion	Antall vinterfora sau 1. januar 2011	Dokumenterte skader innenfor bjørnesonen (2010)	Dokumenterte skader utenfor bjørnesonen (2010)
Region 8: Finnmark og Troms	10 881 + 49 038	0	68
Region 7: Nordland (Bjørnesonen ble endret i 2011)	95 534	82	2
Region 6: Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag og Møre og Romsdal	41 847 + 67 285 + 64 142	226	467
Region 5: Hedmark	55805	218	446

Nordland er det fylket som har flest sau, samtidig har fylket lite tap av sau til bjørn. Tapene i 2010 er knyttet til kommunene i sør og øst i fylket, som inntil våren 2011 lå innenfor bjørnesonen i region 7. Det er registrert få bjørner i regionen (kun 7 individer i 2010). Nordland fylke vil få størst belastning dersom de skal nå målet om to årlige ynglinger.

Region 6 har samlet sett flest sau og også de største tapene av sau til bjørn både innenfor og utenfor bjørnesonen.

I region 8 er målet om 2 ynglinger i Passvik nådd, men antallet binner må øke for å nå ålet om to ynglinger i Anarjohka og indre Troms. Av de fylkene som har bestandsmål for bjørn, har Finnmark færrest sau og lam på utmarksbeite. Troms fylke har imidlertid flere sau enn Nord-Trøndelag (i region 6) men mindre enn Hedmark. Både Troms, Nord-Trøndelag og Hedmark må øke antall ynglinger like mye cirka 1,7 for å nå bestandsmålet. Ellers er tettheten av bjørn på svensk side mye lavere i Troms enn i Nord-Trøndelag og Hedmark. Troms får derfor færre hannbjørner som trekker inn i beiteområder fra Sverige. Dette gjenspeiler seg i DNA registreringene som viser at 57 % av bjørnene i Troms er binner, mens kun 30 % av bjørnene i Nord-Trøndelag og 21 % av bjørnene i Hedmark er binner.

Innenfor alle rovviltregionene har det skjedd en stor avvikling av saueholdet i yngleområder for bjørn. Hedmark har flest aktive sauebønder som holder til i den nordre delen av sitt bjørneområde; Stor-Elvdal, Rendalen, Tynset, Tolga og Os.

De største tapene av sau til bjørn skjer utenfor yngleområdene. Dette skriver også MD i det vedlagte høringsbrevet. Region 5 og 6 er spesielt utsatt for hannbjørner som kommer trekkende fra de tunge kjerneområdene for bjørn i Sverige. For region 5 og 6 vil problemene med trekkende hannbjørner i liten grad påvirkes av reduksjon i bestandsmålet. Rovviltforliket forutsetter imidlertid at det skal bli enklere å ta ut hannbjørn som trekker ut av

yngleområdene. Forutsatt at hannbjørn utenfor yngleområder tas ut, bør tap av sau til bjørn utenfor yngleområder bli redusert til et minimum.

Tid før man når bestandsmålet

Miljøverndepartementet mottok 29. august 2011 en faglig vurdering fra Direktoratet for naturforvaltning, en faglig vurdering av hvilke regioner som skulle få reduksjon i bestandsmålet for bjørn. Som dere vil lese av høringen følger MD tilrådingen fra DN om å redusere bestandsmålet for bjørn i de regionene som per i dag vil bruke lengst tid på å nå bestandsmålet for sin region. Det vil si reduksjon med en yngling i region 7 og en yngling i region 8. DN begrunner i sin tilråding til MD at bestandsmålet om 13 årlige ynglinger vil nås raskere ved å kutte i region 7 og 8.

Avslutningsvis vil vi vise til rovviltforliket punkt 2.1.3 hvor det står: *"der bestandsmålet ikke er nådd skal oppbyggingstakten ta hensyn til nødvendig tid til tilpasninger for beitebrukerne og lokalsamfunnene generelt"*.